

NATUROPPLEVELSER FOR LIVET

Det ligger i vår natur

DNT Sunnmøre

INNHold

1	SAMMENDRAG	3
2	HVEM ER VI?	4
2.1	På tur siden 1889	7
2.2	DNT Sunnmøre-familien	7
2.3	Idégrunnlag	7
2.4	Kjerneoppgaver og virkemidler	7
3	VEIVALG	8
3.1	Kjernevirksomhet	8
3.1.1	Aktiviteter	8
3.1.2	Hytter og ruter	8
3.1.3	Naturforvaltning, miljø og kulturarv	10
3.2	Virkemidler	10
3.2.1	Organisasjon	10
3.2.2	Økonomi	11
3.2.3	Kommunikasjon	11
3.2.4	Digitalisering	12
4	UTFORDRINGER OG MULIGHETER	13
4.1	Eksterne utviklingstrekk	13
4.1.1	Natur og klima	13
4.1.2	Frivilligheten	13
4.1.3	Forbrukertrender	13
4.1.4	Folkehelse	13
4.1.5	Utvikling av naturbaserte opplevelser	15
4.1.6	Kompetanse og profesjonalisering	15
4.2	Interne utviklingstrekk	15
4.2.1	Stor vekst	15
4.2.2	Foreningsmangfold	15
4.2.3	Økonomi	15

Toppturhelg Patchellhytta. Foto: Audhild Gregoriusdatter Rotevatn.

1 Sammen drag

Som fylkets største friluftslivsorganisasjon med 12 hytter og 446 kilometer merkede stier og 58 kilometer med kvistede vinterløyper har DNT Sunnmøre en unik posisjon. Vi skaper naturopplevelser for livet og tar vare på den norske friluftslivstradisjonen i fjellet og langs kysten. Den røde T-en er et nasjonalt symbol.

DNT Sunnmøre har mer enn 8 000 medlemmer, og medlemstallet øker for hvert år. Hytte- og rutenettet er fundamentet for den nasjonale turinfrastrukturen, vi tilbyr friluftslivsaktiviteter på Sunnmøre og arbeider aktivt for å ta vare på naturen. Vi opplever rekordtilstrømning til hyttene, aktivitetsnivået er høyere enn noen gang og antall dugnadstimer øker. DNT Sunnmøre er en folkebevegelse, og noe ganske annet enn da en liten gruppe menn stiftet foreningen i 1889. Formålet, å fremme det enkle friluftslivet og tilrettelegge for gode naturopplevelser, er det samme, 130 år etter. Både medlemmene og befolkningen forventer at vi skal fortsette å prioritere dette.

Ifølge DNTs medlems- og befolkningsundersøkelse fra 2017 oppfattes det enkle friluftslivet som jordnært, troverdig og sympatisk. Både medlemmer og ikke-medlemmer opplever at noe av det aller viktigste DNT Sunnmøre gjør er å tilrettelegge for tur- og hytteaktiviteter. DNT Sunnmøre skal prioritere det enkle friluftslivet og sikre friluftslivets natur- og kulturgrunnlag, samtidig som organisasjonens posisjon og vekst sikres. Vi må da jobbe for å forsterke trenden om det enkle friluftslivet og vinne nye tilhengere samtidig som vi gjør det mulig å ta vare på de vi har.

Vårt formål, visjon og verdier gjør oss til en viktig samfunnsaktør med en tydelig posisjon. Ledestjernen til filosofen og friluftslivsentusiasten Arne Næss var «et rikt liv med enkle midler». Dette oppsummerer også vår virksomhet, og illustrerer hvilken samfunnsposisjon vi skal ha. I et lavutslippssamfunn reiser vi mindre og saktere og opplever mer.

Formål, visjon, verdier og samfunnsposisjon er forpliktende og definerer altså hvem vi er.

Hensikten med denne strategien er å peke ut de viktigste veivalgene for foreningen de kommende fem årene. Veivalgene er forankret i visjon, formålsparagraf og verdier, og påvirkes av interne og eksterne utviklingstrekk. Strategien har en tydelig, verdibasert utforming, og målet er at dokumentet skal samle vår mangfoldige forening.

For at vi skal oppfylle forpliktelsene, må vi lykkes på fem suksesskriterier: Kultur, samfunnsansvar, bærekraft, tilgjengelighet og mangfold.

Målene og tiltakene i denne strategien skal reflektere hvem vi er. Suksesskriteriene skal være reflektert i målene. Modell 1 under er en kortversjon av strategien, der suksesskriteriene gjelder for alle områdene som utgjør «DNT Sunnmøre-hytta» (modell 2). Disse modellene skal sammen være foreningenes strategiske «bruksanvisning» de kommende fem årene.

Moselyng. Foto: Tone Drabløs.

Hvem er vi?

FORMÅL

Arbeide for et enkelt, aktivt, allsidig og naturvennlig friluftsliv og for sikring av friluftslivets natur- og kulturgrunnlag.

VISJON

Naturopplevelser for livet.

VERDIER

STIEN: Spennende, Troverdig, Inkluderende, Enkelt, Naturvennlig.

SAMMFUNNSPOSISJON

Et rikt liv med enkle midler.

Suksesskriterier

KULTUR

Vårt arbeid styres av og er forankret i våre verdier. Medlemmene skal oppleve at tilbudet stemmer med våre verdier. Verdier skal styrke samhandlingen og samarbeidet internt.

SAMFUNNSANSVAR

Vi skal være en stor og viktig samfunnsaktør som fremmer betydningen av friluftsliv for helse, livskvalitet og redusert miljø- og klimabelastning. Vi skal sikre friluftslivets natur- og kulturgrunnlag, samt friluftslivets som kulturarv ved å spre kunnskap om ferdsel i naturen.

BÆREKRAFT

Vi skal drive vår virksomhet med ruter, hytter, aktiviteter og frivillige på en bærekraftig måte, både miljømessig, økonomisk og sosialt. Vi skal prioritere miljøvennlig drift og bygge en organisasjon av frivillige og ansatte som er stolte av vårt arbeid og verdier. Vår økonomiske grunnmur skal være solid og stabil.

TILGJENGELIGHET

Det skal være lett å bli med og identifisere seg med DNT Sunnmøre. Det skal være enkelt å melde seg på aktiviteter, bli medlem, bli frivillig, overnatte på våre hytter og bruke våre ruter. Det skal være enkelt å samarbeide og dele kompetanse og arbeidsverktøy internt.

MANGFOLD

Vi skal ta vare på og dyrke mangfold, både blant medlemmer, frivillige, ansatte og friluftaktiviteter.

Rosenrot. Foto: Tone Drabløs.

VISJON:

Naturopplevelser for livet

KJERNEVIRKSOMHET

T Aktiviteter

T Hytter og ruter

T Naturforvaltning, miljø og kulturarv

VIRKEMIDLER

T Organisasjon

T Kommunikasjon

T Økonomi

T Digitalisering

FUNDAMENT

VERDIER: Spennende, Troverdig, Inkluderende, Enkel, Naturvennlig
FORMÅLSPARAGRAF: DNT Sunnmøre skal arbeide for et aktivt og naturvennlig friluftsliv, ved å legge til rette for turer i skog, mark, kystområder og fjell på Sunnmøre og i Tafjordfjella, samt arbeide for sikring og vern av friluftsområder.

«DNT Sunnmøre-hytta» viser at våre verdier og formålsparagraf er fundamentet. Vår kjernevirksomhet – første etasje – er våre hytter og ruter, aktiviteter og arbeid med naturforvaltning, miljø og kulturarv. Verktøyene som må brukes for å lykkes «i første etasje», er organisasjon, kommunikasjon, økonomi og digitalisering – dette er grunnmuren. Vår overordnede visjon er naturopplevelser for livet.

Sti på Runde. Foto: Gunnar Hansson Haddal.

2.1 PÅ TUR SIDEN 1889

På 130 år har DNT Sunnmøre gått fra å være forbeholdt en forening for de få til å bli for alle. Vårt ønske om å få flest mulig ut i naturen, samtidig som vi tar godt vare på den, ligger fast.

DNT Sunnmøre har utviklet seg fra å være en forening med mest aktivitet i høyfjellet til også å være en aktør langs kysten og i nærmiljøet. Dette gjør at DNT Sunnmøre i dag er en viktig friluftslivsaktør på Sunnmøre og i Tafjordfjella.

2.2 DNT SUNNMØRE-FAMILIEN

DNT Sunnmøre er en stor og demokratisk styrt organisasjon med rundt 8 000 medlemmer. Det vi omtaler som «DNT Sunnmøre-familien» i dette dokumentet er tillitsvalgte, komiteer, turledere og medlemmer av DNT Sunnmøre, og samarbeid med andre lokale turlag.

Rundt 15 000 dugnadstimer, tilsvarende 9 årsverk, og 3 ansatte jobber hver dag for å oppfylle foreningens formål. Organisasjonen rommer også spisskompetanse på de mest krevende aktiviteter i norsk natur, noe som er en styrke for all vår virksomhet.

2.3 IDÉGRUNNLAG

DNT Sunnmøre har siden 1889 arbeidet for å legge til rette for ferdsel i naturen og har følgende idégrunnlag:

- Formålsparagraf: DNT Sunnmøre skal arbeide for et aktivt og naturvennlig friluftsliv, ved å legge til rette for turer i skog, mark, kystområder og fjell på Sunnmøre og i Tafjordfjella. Samt å arbeide for sikring og vern av friluftsområder.
- Visjon: Naturopplevelser for livet.
- Verdier: Spennende, Troverdige, Inkluderende, Enkelt og Naturvennlig (STIEN).

Idégrunnlaget er i dag kanskje viktigere enn noen sinne, og vi ønsker å revitalisere dette i strategidokumentet.

Stadig flere søker mot det enkle og unike i en hektisk hverdag. Klimaendringer og tap av naturmangfold er blant de største utfordringene verden står overfor. Dette vil kreve omstilling til et lavutslippssamfunn og endret arealpolitikk. Mer enn noen sinne er det viktig at DNT Sunnmøre tilbyr enkle friluftslivsopplevelser, siden dette er veien inn til friluftslivet for de fleste.

De bærende prinsipper for «det enkle friluftslivet» er at alle aktiviteter skal skje med kroppen som drivkraft, på naturens premisser. Nøkternhet er en rettesnor, og aktivitetene skal i minst mulig grad sette fotavtrykk i naturen.

Komfort eller høy standard er ikke det viktigste for opplevelsene, verken blant medlemmer eller ikke-medlemmer. Det enkle friluftslivet kan ofte ha sitt utspring der folk bor – uavhengig om det er i skogen, i byen, i fjellområder eller ved kysten. For at friluftslivet skal oppleves enkelt, må tilbudet og aktivitetene favne bredt og ta hensyn til alle aldersgrupper, økonomiske ressurser og forkunnskaper.

DNT Sunnmøre har et unikt utgangspunkt for å gjøre folk i stand til å oppleve naturen på egen hånd gjennom å tilrettelegge med hytter, merke stier, etablere gode arenaer for egenorganisert aktivitet og dele kunnskap om ferdsel i naturen.

2.4 KJERNEOPPGAVER OG VIRKEMIDLER

Med DNT Sunnmøres kjerneoppgaver menes:

- Friluftslivsaktiviteter.
- Hytter og ruter.
- Bidra til å bevare friluftslivs-, natur- og kulturmiljø i skog, fjell og langs kysten.

Veivalg betyr å ta stilling til mål, prioriteringer og tiltak som kan sette DNT Sunnmøres verdigrunnlag ut i livet. Veivalgene er også et svar på de utfordringer og muligheter DNT Sunnmøre står overfor, som er beskrevet i kapittel 4.

3.1 KJERNEVIRKSOMHET

3.1.1 AKTIVITETER

Fram mot 2023 skal DNT Sunnmøre arbeide videre for at våre arrangementer, aktiviteter, hytter og stier skal være førstevalget når folk skal på tur. DNT Sunnmøre legger til rette for at alle skal få naturopplevelser for livet. Vårt tradisjonelle grunntilbud vil også i den kommende veivalgsperioden være omfattende og variert og vil bidra til å fremme folkehelsen. Vi skal fortsatt være den ledende tureksperten på Sunnmøre.

Mål

Vi skal bidra til at en større del av befolkningen gjennomfører friluftslivsaktiviteter på egen hånd.
Vi skal være en premissleverandør for organisert ikke-motorisert ferdsel i norsk natur, i alle naturområder.
Vi skal være tilstede med friluftslivsaktiviteter på Sunnmøre og i Tafjordfjella.
Vi skal styrke og utvikle våre turledere, instruktører, tillitsvalgte og andre frivillige.

Delmål og tiltak

Prioritere aktiviteter som gir økt kunnskap om friluftsliv og bidrar til egenorganisert aktivitet, både i nærområdet og på fjellet.

Vi skal ha best kompetanse på sporløs ferdsel og sikkerhet i naturen, både i høyfjellet, kysten og i nærområdene.

- Styrke kompetansen til turledere, instruktører og andre frivillige.
- Arbeide for å opprettholde våre områder til dagens aktiviteter.
- Arbeide for forståelse for fjellvett.

Styrke aktiviteter knyttet til vann og kyst.

- Videreutvikle kompetansearbeid innen kajakk.

Styrke arbeidet med aktiviteter for ungdom.

- Opprettholde et variert og rimelig tilbud for alle medlemmer mellom 13 og 26 år.
- Opprettholde satsningen med å kommunisere tilbudet i de kanalene unge til en hver tid er i.

Aktivitetstilbudet skal oppleves som inkluderende.

- Prioritere aktiviteter for barn, unge og familier for å inkludere flere.
- Reflektere større mangfold i kommunikasjonen, slik at flere identifiserer seg med tilbudet vårt.

Vi skal være den mest kompetente aktøren på fjellsportaktivitet

- Bygge og promotere gode fjellsport-ambassadører.

3.1.2 HYTTER OG RUTER

DNT Sunnmøre er i dag en anerkjent og sentral tilrettelegger for grønn infrastruktur med vårt nettverk av hytter og merkede turruter. DNT Sunnmøres hytter og ruter er fjellnets infrastruktur, og godt tilrettelagte hytter og ruter har stor verdi. Tilbudet er for alle. Vedlikehold av hytteparken er ressurskrevende, og vi må sørge for at disse blir tatt vare på i framtiden. Vi må ha en plan for hvordan vi forvalter og ruster opp våre hytter.

Barnas Turlag, Kaldhuseter. Foto: Monica Alnes.

Mål

Opprettholde posisjonen som Sunnmøres viktigste tilrettelegger for grønn infrastruktur.

Arbeide for en økonomisk bærekraftig drift av våre hytter.

Styrke og optimalisere driften av Reindalseter.

Arbeide for finansieringsløsninger for oppgradering og drift av hytter og ruter.

Synliggjøre og styrke deler av tilbudet som er lite brukt.

Utvide bruken av våre hytter og ruter utenom sommersesongen.

Delmål og tiltak

Arbeide for finansiering av oppgraderinger

- Utvikle helhetlig plan for hvordan vi forvalter hytter og ruter på en økonomisk bærekraftig måte.
- Se på mulige nyetableringer av hytter hvor avstanden mellom hyttene er for lange eller mangler i et rutenett.
- Ikke opprette nye hytter hvis det går på bekostning av det vi allerede forvalter.

Mer effektiv og enhetlig drift av hyttesystemet

- Rekruttere flere frivillige til arbeidet med hytter og ruter.
- Vurdere samarbeid med andre aktører framfor å bygge nytt selv for å opprettholde strategisk viktige rutenett.
- Teste ut ny arkitektur, byggeskikk og konsepter for å fornye hyttene.

Styrke kvaliteten og bruken av vårt rutenett og hytter

- Utvikle og prioritere rutekonsepter som gir mer trafikk i lite brukte områder/sesonger og som rekrutterer nye grupper.
- Legge opp til fellesturer og gi god informasjon om bruk av hytter utenom sommersesongen.

Varde. Foto: Sindre Nakken.

3.1.3 NATURFORVALTNING, MILJØ OG KULTURARV

DNT Sunnmøre skal arbeide mot naturinngrep og forstyrrelser som reduserer muligheten til et allsidig og opplevelserikt friluftsliv. Vi skal ha en tydelig og sterk stemme for å sikre natur- og friluftslivsinteressene. Drift som tar vare på klima og miljø er implementert i vår virksomhet.

Mål

Bidra til å sikre friluftslivets natur- og kulturgrunnlag. Gå foran som et godt eksempel ved å drive egen virksomhet på en mer miljø- og klimavennlig måte. Og inspirere egne medlemmer til å ta miljø- og klimavennlige valg. Forvalte organisasjonens kulturarv, slik at historie og kulturminner blir tatt vare på.

Delmål og tiltak

Prioritere drift som tar vare på klima og miljø

- Miljøvettreglene skal fremmes for å inspirere medlemmer og andre til å ta miljøvennlige valg.

Økt oppslutning om å bevare viktige natur- og friluftsområder. DNT Sunnmøre vil jobbe for å:

- Begrense motorisert ferdsel i naturen.
- Bidra til tilrettelegging for å skåne naturen på stier med stor slitasje.
- Baserer fellesturer på mest mulig grønn transport.

Være en bevisst forvalter av vår materielle og immaterielle kulturarv.

- Ta vare på vår historie og kulturminner for fremtiden.
- Kommunikasjon om den norske turkulturen, basert på tur etter evne og hensynsfull ferdsel, skal prioriteres.
- Bidra til økt kunnskap om sikkerhet og hensynsfull ferdsel i naturen.

3.2 VIRKEMIDLER

For å oppnå målene innen våre kjerneområder, må vi også styrke og utvikle virkemidlene: vår organisasjon, økonomi, kommunikasjonsarbeid og digitale verktøy.

3.2.1 ORGANISASJON

Vår vekst de siste årene bidrar til at DNT Sunnmøre møtes med til dels store forventninger fra omgivelsene til hva vi skal løse.

Kristianmyrvatnet på Heida i Bjørkedalen. Foto: Anita Sandvik.

Det er viktig at våre frivillige og ansatte er i stand til å håndtere dette – både gjennom tydelige prioriteringer, styrket kompetanse og godt samhold.

Mål

Medlemmene og omgivelsene skal oppleve at tilbudet stemmer overens med verdiene. Utvikling og rasjonell drift av organisasjonen skal gjøre oss godt rustet for vekst.

Delmål og tiltak

Tilbudet skal reflektere DNT Sunnmøres verdier og ruste for videre vekst.

- Styrke bevisstgjøring om og bruk av verdiene i våre interne kurs og publikasjoner.
- STIEN skal reflekteres i all kommunikasjon, blant annet ved rekruttering av frivillige, deltakelse på aktiviteter og samhandling internt.
- Ivareta dugnadspotensialet og rekruttere flere til dugnad.

Styrke vår rolle som inkluderende organisasjon og jobbe for å utjevne sosiale forskjeller i friluftslivet.

3.2.2 ØKONOMI

DNT Sunnmøre må prioritere god økonomiforvaltning og ressursbruk. For å lykkes med våre hovedområder, må DNT Sunnmøre ha en god og bærekraftig økonomi som ikke er avhengig av inntektskilder som kan variere betydelig fra år til år. Noen av målene peker mot DNT Sunnmøres drift, blant annet medlemsvekst og hytteovernattinger.

Mål

Styre DNT Sunnmøre på en måte som tar hensyn til økonomiske styrker og svakheter. Sikre stabil og bærekraftig økonomi.

3.2.3 KOMMUNIKASJON

For å oppfylle vårt oppdrag er det viktig at DNT Sunnmøre er synlig utad. Skal vi få flere i aktivitet og ta vare på naturen på Sunnmøre, er vi avhengige av å samarbeide med andre. Vi er også avhengige av å være en sterk organisasjon med mange medlemmer i ryggen.

Mål

Vi skal inspirere flere til å delta i friluftslivet.
Vi skal løfte fram den samfunnsmessige betydningen av vårt arbeid.

Hjørundfjorden rundt 2015. Foto: Martin Hauge-Nilsen.

Delmål og tiltak

Øke medlemsoppslutningen

- Prioritere lojalitetsbyggende tiltak og aktiviteter.
- Prioritere tiltak som gir dokumentert best effekt for rekruttering av nye medlemmer.

Kommunisere gleden ved friluftsliv og synliggjøre vårt tilbud for flere

- Gi turinspirasjon, informasjon og kunnskap.

Være en synlig aktør som fremmer betydningen av friluftsliv og naturvern

- Synliggjøre effekten av DNT Sunnmøres arbeid på livskvalitet, folkehelse og miljø.
- Styrke samarbeidet med natur- og friluftslivsorganisasjoner, og andre aktører som er viktige for å nå våre mål.

Måltall

- Innen 2023 skal DNT Sunnmøre passere 10 000 medlemmer.

3.2.4 DIGITALISERING

Brukerne skal i større grad kunne bruke digitale verktøy for å finne inspirasjon og informasjon om turmuligheter og aktivitetstilbud, samt bestille og betale for våre tilbud. Alt vi har av informasjon skal være digitalt tilgjengelig.

Mål

Digitale løsninger skal ses som viktige virkemidler for å nå målene innenfor kommunikasjon, naturforvaltning, hytter og ruter, aktiviteter og organisasjon.

Delmål og tiltak

Følge utviklinga som DNT til enhver tid legger til rette for.

Utfordringer og muligheter

Veivalgene som er skissert over skal svare på en rekke faktorer, både eksterne utviklingstrekk og interne forhold, som gir utfordringer og muligheter. Under følger en kort beskrivelse av disse utviklingstrekkene og hvilke føringer de har gitt for veivalgene.

4.1 EKSTERNE UTVIKLINGSTREKK

4.1.1 NATUR OG KLIMA

Verden står overfor to store utfordringer som må løses samtidig; naturmangfold og klima. Vi mener at naturvern og friluftsliv er gode bidrag i klimaarbeidet.

Naturopplevelser og friluftsliv gir miljøengasjement. Det vi er glade i, tar vi vare på. Skal det være attraktivt med friluftsliv, må vi bruke naturen bærekraftig. Medlemsvekst og økte aktiviteter kan bidra til å belaste naturen. Samtidig forventes det av både medlemmer og ikke-medlemmer at DNT Sunnmøre tar ansvar for et bærekraftig friluftsliv. Dette arbeidet får vi mest gjennomslag for med en stor medlemsmasse.

4.1.2 FRIVILLIGHETEN

Foreningens bærebjelke, frivilligheten, er i utvikling. 2 av 3 nordmenn bruker fortsatt mye tid på frivillig arbeid, men stadig flere ønsker en fleksibel frivillighet.

I DNT Sunnmøre jobbes det om lag 15 000 dugnadstimer hvert år.

Undersøkelsen fra DNT viser også at den viktigste motivasjonen for å bidra som frivillig, er at oppgavene er meningsfulle og viktige. Mange legger vekt på følelsen av å kunne bidra, i tillegg til sosialt fellesskap. Dette er verdier vi må kommunisere tydelig i rekruttering av frivillige.

4.1.3 FORBRUKERTRENDER

Friluftsliv har vært en populær trend i flere år – synliggjort blant annet gjennom DNT Sunnmøres medlemsvekst. Vi ser det også ved at markedet for salg av sports- og friluftsutstyr har vokst formidabelt. Samtidig ser det ut til at det uorganiserte friluftslivet vokser mer enn det organiserte.

Mange vil oppleve noe nytt og spennende og er opptatt av ikoniske turmål. Aldri har det vært enklere å synliggjøre drømmer gjennom sosiale medier. Likevel er nettopp motreaksjonen mot det digitale, stressende livet en viktig motor for den økende friluftsjentressen. Vi ønsker å være i balanse med oss selv og omgivelsene og er opptatt av at barna våre skal oppleve noe annet enn lysende mobilskjermer. DNTs medlems- og befolkningsundersøkelse viser tydelig at alle grupper, uavhengig av medlemskap i DNT, ønsker å lære barna friluftsliv, noe DNT Sunnmøre har forutsetninger for å bidra til enda mer enn vi allerede gjør.

4.1.4 FOLKEHELSE

Vi ser en klar tendens til at en gruppe mennesker er blitt mer aktive, mens en stor gruppe har blitt mer passive, noe som øker helseforskjellene. Friluftsliv er den aktiviteten som inaktive oppgir som enklest å bli med på. Familien spiller en mindre rolle enn tidligere i rekrutteringen til friluftsliv, og mange unge opplever at de ikke kan delta på fritidsaktiviteter fordi de har dårlig råd. De frivillige organisasjonene, ofte i samspill med barnehager, skoler og utdanningsinstitusjoner, blir viktigere for å lære barn og unge friluftsliv.

DNT Sunnmøre er en solid folkehelseaktør i kraft av våre kjerneoppgaver som bidrar til bevegelse og naturopplevelser for hele Sunnmøres befolkning. Kombinasjonen fysisk aktivitet og naturopplevelse har dokumenterte helseeffekter. Friluftsliv kan utøves av alle, og allemannsretten gir folk rett til å ferdes fritt i utmark uten å betale. Stadig flere norske barn vokser opp i familier med vedvarende lav inntekt. Friluftslivet er en aktivitet som alle sosiale lag deltar i. Mange friluftslivsaktiviteter krever også lite utstyr. Friluftslivet er derfor en nøkkel til inkludering og viktig kilde til helse og livskvalitet.

Fremtidige utviklingstrekk som innvandring og urbanisering skaper behov for å tilpasse utviklingen i friluftslivet og også satse sterkt på friluftsliv i nærmiljøet. Hovedmålsettingen i friluftslivspolitikken er at en stor del av befolkningen driver jevnlig med friluftsliv. Vi ser også at innvandrere ønsker å bli en del av vår organisasjon som turdeltakere, dugnadshjelp og turledere. Denne gruppen vil kunne gi et enda større bidrag til DNT Sunnmøres dugnadskorps og som storbrukere av vårt tilbud. DNT Sunnmøres organisasjon speiler likevel ikke befolkningssammensetningen godt nok, verken gjennom frivillige eller deltakere.

Vår strategiske satsning på ungdom de siste 25 årene har vist seg å være svært viktig for både rekruttering til friluftslivet, medlemmer og frivilligheten – og bidrar også til å styrke folkehelsen. For å nå nye grupper, vil det også være viktig å jobbe inn mot barnehager, skoler og utdanningsinstitusjoner.

4.1.5 UTVIKLING AV NATURBASERTE OPPLEVELSER

Reiselivet i Norge vokser med 10 prosent i året, og Norge tar mål av seg om å ha befestet posisjonen som et av verdens foretrukne reisemål for bærekraftige natur- og kulturbaserte opplevelser i 2030. Økt digitalisering og rask spredning av ikoniske turmål har bidratt til kraftig vekst i tilstrømmingen til steder som Preikestolen, Trolltunga og Besseggen. Dette gir slitasje på natur- og kulturverdier, økt forsøpling og større klimautslipp. Det skaper også debatt om allemannsrettens posisjon, sikring og tilrettelegging.

Et utslippsfritt reiseliv betyr ikke at vi skal slutte å reise, men lengden og farten på reisene må ned og vi må bruke miljøvennlig transport. Der spiller det enkle friluftslivet en viktig rolle: med kroppen som drivkraft på naturens premisser.

Basecamp Standalhytta 2017. Foto: Tone Drabløs.

4.1.6 KOMPETANSE OG PROFESJONALISERING

Det er økende krav til profesjonalisering innenfor både hyttedrift og tur- og kursaktivitet. Kravene kommer fra turdeltakere, organisasjoner, forsikringselskap og myndigheter. Kravet til arrangørens kvalitetssikring, dokumentasjon og sertifisering blir stadig mer krevende å følge opp, og det er grunn til å vente flere krav fra myndighetene i fremtiden. Det blir dermed mer krevende å drive en turistforening/turlag, og i noen grad må man regne med å ha behov for spesialisert kompetanse.

Også innen drift av hytter og ruter skjerpes kravene til profesjonalisering. Våre anlegg skal følge offentlige krav om brann, mat, utslipp, HMS og arbeidsmiljø, noe som kan være kostbart og arbeidskrevende.

4.2 INTERNE UTVIKLINGSTREKK

4.2.1 STOR VEKST

DNT Sunnmøre har de senere årene opplevd vekst på alle områder: medlemmer, aktiviteter, overnattinger og dugnadstimer. I flere år har DNT Sunnmøre hatt en tilvekst av nye medlemmer. 14 prosent av spurte ikke-medlemmer svarer i en undersøkelse fra DNT at de ser det som svært eller ganske sannsynlig at de vil bli medlemmer, noe som også gir et stort potensial for ytterligere medlemsvekst. Dette er selvfølgelig svært positivt. Det styrker gjennomslagskraften og gjør oss til en sterk friluftslivsaktør.

Men fortsatt god medlemsvekst er ingen selvfølge. Vi må fortsatt være opptatt av hvordan vi beholder de som har meldt seg inn.

4.2.2 FORENINGSMANGFOLD

Mangfoldet av aktiviteter er større enn tidligere. DNT Sunnmøre er ikke lenger bare fotturer og tindebestigninger, men også sykling, kajakk, buldring og randonnee.

DNT Sunnmøre har likevel mange oppgaver og utfordringer: Medlemmene og befolkningen for øvrig forventer at vi skal prioritere de tradisjonelle utendørsaktivitetene. De DNT Sunnmøre-tilbudene som folk flest kjenner til og bruker, er merkede løyper, turstier og hytter – både ubetjente, selvbetjente og betjente.

4.2.3 ØKONOMI

Vår økonomi er avhengig av medlemskontingent, sponsorer, offentlig prosjektfinansiering og omfanget av frivillig arbeid. DNT Sunnmøre har store kostnader og inntekter fra sin hyttedrift. Medlemsinntektene er selve grunnfinansieringen vår. Inntektsnivået påvirkes av sammensetningen av medlemsmassen og prissetting av medlemskategoriene. De siste årene har inntekten per medlem sunket.

